

שואל ומשיב / הרב יהורם חזד שליט"א

שאלה: הכניס שניצל לפיו ולא לעס אותו ומיד הוציא אותו האם צריך להמתין שש שעות להמתין ששעות לרוב הראשונים או משום שישאר בשר בן השנים ולאחר שש שעות הבשר שבשיניו דינו כמעוכל או משום שבשר מושך לסעודת שהוא שש שעות ובמקרה זה שרק הכניס ולא לעס אין צורך להמתין שש שעות אלא הדחה וקינות הפה שאין בשר בשנים כיון שלא לעס וכן אין מושך טעם עיין בילקוט יוסף הלכות בשר וחלב סימן פ"ט

שאלה: אדם שבונה חומה בין הוילה שלו לשל הברירו וחבירו רוצה גדר רגילה כפי שמקובל האם צריך להשתתף בהוצאות או רק בשווי של גדר תשובה אם מקובל להניח בין אחד לשני רק גדר ויוטה אינו יכול לכופו לגדר אבנים צריך לברר מהו המנהג כמבואר בס"מן קנו סעיף ד וכתב הרמ"א אם אין מנהג ידוע בעיר יתקן לפי ראות עיני הדיין על פי מומחים וסמ"ע שם חלק והביאו הנתיבות ואמרו שאם אין מנהג אזלינן בתר הפחות שבגדרות

להזהר מלהגיע לכלל כעס

רש"י בדיבור המתחיל ויאמר אלעזר הכהן וגוי'.כותב לפי שבא משה לכלל כעס שכעס מדוע החייתים כל נקבה הרי הם גרמו את החטא וכו', בא לכלל טעות, שנתעלמו ממנו הלכות הגעלת כלים ואלעזר אמר את הפרשה ולא משה , וכן אתה מוצא ביום השמיני שמלואים שהוקם המשכן , שנאמר ויקצוף (מעלה) על אלעזר ועל איתמר (ויקרא י, יז) בא לכלל כעס בא לכלל טעות. וכן בשמעו נא המורים וידך את הסלע (במדבר כ, יא), על ידי הכעס טעה ובמקום לדבר אל הסלע משה רבנו היכה אל הסלע ולכן נענש על זה

אנו רואים שמדולי האומה לא שבאו לכעס אלא רק לכלל כעס המקום הקפיד על כך למשה נתעלמה ממנו הלכות הגעלת כלים.וכן במקום לדבר אל הסלע הכה אל הסלע כל זה לחומר האיסור לא לבא אפילו לכל כעס ואפילו שהכעס היה לשם שמים מדוע לא הרגתם את הנקבות הרי הם גרמו את החטא מכל מקום אין ראוי לכעוס ככל (כמובן המקום הקפיד עליהם לפי דרגתם הגבוהה מאד שלא בחשגת נו)

האר"י ז"ל כותב שהכעס מסלק את נשמתו ונותנים לו נשמה מהס"א הי"י .

רב נחמן בן יצחק אמר הכעסן בידוע שעונותיו מרובין מזכותיו עוד אמר החכם: מי שכעסו ורוגזו אמיץ, אינו רחוק מן המשוגעים, ומי שרגיל בכעס, אין חייו חיים (פסחים ק"ג ע"ב), ואינו שמח לעולם, וכיון שאינו שמח, אינו מקדיק במאורעותיו באהבה בשמחה, ואינו מצדיק עליו את הדין, ואינו יכול לעבוד דף ה' יתברך בשמחה

כתוב בגמרא עירובין דף סה: א"ר אילעאי בשלשה דברים אדם ניכר בכוסו ובכיסו ובכעסו

כתב הרמב"ם הלכות דעות פ"ב וכן הכעס מדה רעה היא עד למאד וראוי לאדם שיתרחק ממנה עד הקצה האחר. וילמד עצמו שלא יכעוס ואפילו על דבר שראוי לכעוס עליו

מעשה ססיפר מרן הרב עובדיה _אדאם שהיה נהג משאית עם בטון, והיה לו חניה פרטית למשאית שלו ואם היה מישהו חוסם לו את החניה היה כועס עליו ומבזה אותו ומצפצף חזק. והנה יום אחד הוא מגיע עם המשאית בטון, והוא רואה שהפעם לא חסמו את החניה אלא יש רכב חדש עם הניילון בתוך החניה הפרטית שלו. וחמתו בערה בו, ואמר בלבו אני אלמד אותו לקח, ובתוך כדי דיבור הוציא את המשאבה של הבטון לכיוון האוטו והפנה אותה לאוטו החדש, ושפך עליה את הבטון, עד שהכל נתכסה בבטון, ורק לאחר מכן עלה לביתו. והוא רואה בבית בלונים, והדודים שלו גם הגיעו, והתחילו לשיר לו יום הולדת שמח, ואשתו אמרה לו, לא ראיא את האוטו החדש שקניתי לך ליום הולדת, ע"כ המעשה. [הובא בבחרת בחיים]

מעשה היה בירושלים של פעם. באותם ימים היתה מלאכת הכיכוס - עבודה קשה ומייגעת. "יום הכביסה" היה יום של עמל מפרך. באחת החצרות, תלתה אשה אחת כביסה נקייה על החבלים, לאחר שעמלה רבות לכבסה. כאשר סוף סוף הסתיימה המלאכה, והכבסים הנקיים והבוהקים התנופפו ברוח, עברה בחצר שכנה, שמשום מה לא היתה מרוצה מן החבלים התלויים בחצר. מה עשתה? חתכה את החבלים, וכיס הכביסה נפלה ארצה והתלככה! מה היינו עושים? כועסים, רבים! לא, בעלת הכביסה לא נהגה כך. בשקט בשקט כבסה שוב את הכביסה, עמלה שעות רבות ותלתה שוב בחצר הסמוכה. אפילו בערב, כשחזר בעלה מלימודו, והאצפכה ולא אמרה דבר, כדי שלא תכשל בלשון הרע. ואז, דפקה פתאום השכנה על הדלת ובקשה את סליחתה בקול בכי. בנה הקטן חלה מאוד, והיא חששה שזהו עונש על פשעה. האשה הצדקנית מחלה לה בלב שלום, אף הבטיחה לה כי תתפלל לרפואת בנה. לתקופת השנה זאתה האשה הצדקת לבן תלמיד חכם עצום שהוא אחד מגדולי התורה של דורנו! הוא מרן רבי יוסף שלום אלישיב זצוק"ל מספרבם, על חכם אחד שהיתה לו "חליפה של כעס". חליפה

נכתב לעורך לב המעיינים בלבד לא למעשה

שאלה: הכניס שניצל לפיו ולא לעס אותו ומיד הוציא אותו האם צריך להמתין שש שעות להמתין ששעות לרוב הראשונים או משום שישאר בשר בן השנים ולאחר שש שעות הבשר שבשיניו דינו כמעוכל או משום שבשר מושך לסעודת שהוא שש שעות ובמקרה זה שרק הכניס ולא לעס אין צורך להמתין שש שעות אלא הדחה וקינות הפה שאין בשר בשנים כיון שלא לעס וכן אין מושך טעם עיין בילקוט יוסף הלכות בשר וחלב סימן פ"ט

שאלה: אדם שבונה חומה בין הוילה שלו לשל הברירו וחבירו רוצה גדר רגילה כפי שמקובל האם צריך להשתתף בהוצאות או רק בשווי של גדר תשובה אם מקובל להניח בין אחד לשני רק גדר ויוטה אינו יכול לכופו לגדר אבנים צריך לברר מהו המנהג כמבואר בס"מן קנו סעיף ד וכתב הרמ"א אם אין מנהג ידוע בעיר יתקן לפי ראות עיני הדיין על פי מומחים וסמ"ע שם חלק והביאו הנתיבות ואמרו שאם אין מנהג אזלינן בתר הפחות שבגדרות

זו- מה טיבה? זוהי חליפה, שיש ללבוש אותה תמיד בשעת כעס! כאשר היה החכם מרגיש שהוא עומד לכעוס, היה רץ מיד ללבוש את החליפה. ובינתיים - היה הכעס נעשה מתון

מעשה לקרה קרה דבר מוזר במשך שבועות רבים: כמעט בכל ליל שבת קנה אהד מהגרות שהדליקה. בכל שבוע - נר אהד. 'מיילא, לו היו כבים כמה נרות, אז אפלו פלם, חשבלו רנה לעצמה, קיייתי כולוה לעטן שיט פנס ביצור הגרות, אד אם בכל שבוע רק אהד מהם כמה, סימן שיט פנס בי עצמי ועלי לתקן אותו'. רנה קרקה חשבלון קפט הגיעה למסקנה שיעליה לעבד באקן דחוף על מדת הפעס. כמעט בקביעות היא מתפרצת על הילדים ביום ששי העמוס, ואפלו שלום הנית מופך לעממים בשעות של לחץ. בנדאי הגר הכבי הוא איתות לכבות את אש הפעס. בשבוע שלאחר מכן רנה די השתדלה, וגם הצליחה מעט. אד לאחר תדלקת הגרות היא שוב הבחינה בגר שמתחיל להבהב, ושלחבתו הקטנטנה לא מצליחה להתאושש ולעלות מעלה. דמעות כמעט עלו בעיניה של רנה.

"אבא", היא פנתה חרש לבורא העולם, "אני יודעת שאאתה רזמו לי משורן דרך הגר הזה. אם אכן הרזמו הוא שאאתה רוצה שאתגבר על מדת הפעס שלי, תשאיר את הגר הזה, שלא ידעד לחלוטין וינכה. אני יודעת שפעסתי גם היום, אצל באמת השתדלתי להתגבר, לפחות מעט. אולי, אבא, אם אתה סולח ומקבל את תשובתי, תחזיר את השלחבת לבער לנה, כמו שאר השלחבות. אדן יודעת שלא מגיע לי גס גלוי, אכל זה יהיה עבורי סימן מחמם לבבות". רנה שלחה מבט אחרון בגר הדועך ופנתה לטפל בילדים המצפים לה. פעבר רבע שעה היא שוב הביטיה פגרות, ועיניה זרהו: השלחבת הקטנטנה המשכה שכבת חלב דקה, הפתילה התארכה ושוב זרחה בגר שלחבת גדולה, כמו בכל הגרות האחרים. רנה קבלה תשובה אישית. איד תהבה פעם אשה על החניה המרוממת, המטרת, של הקשך עם חמם? "מי שפכיר, מבין, ומי שלא מפיר... תגידו, איד הוא חי בכללי!"

הרוצה לבטל ממנו את מידת הכעס מעולם לא יגביה קולו ידבר בקול נמוך וזה מבטל הכעס. וכן השתיקה מבטלת הכעס, לכן ריאה האדם, שכעסו מתגבר עליו, שישתוק, או ידבר בנחת ולא ירים קולו בכעס, כי הנמביה קולו בשעת כעסו, אז יתעורר הכעס, אבל קול נמוך והשתיקה, משתיקים הכעס. וגם לא יסתכל בפניו של הכועס אלא ידבר עמו בלא ראיית פניו, וזא יבכיר הכעס סמלו. כמו שכתוב מענה דך שיב חמה **וכן אתה באיגרת לבנו** תתנהג תמיד לדבר כל בדרך בנחת לכל אדם ובכל עת ובזה תנצל מן כעסך שהיא מידה רעה. להחטיא בני אדם

מעשה בבנו של רבי מיכל מזלאטשוב זיע"א, שקיבל ירושה מאביו את התפילין המהודרות שלו. הניחם בשמחה עצומה והרגיש קדושה נוראה. לאחר תקופה ביקשה ממנו אשתו שימכור את התפילין של אביו, כי הפרנסה בבית קשה מאוד ויש עשירים שרוצים לקנות את התפילין בהון בר, אבל הוא לא הסכים. והנה הגיע חג הסוכות. הלך הרב לקנות אתרוג, שבזמנה היה שווה הון תועפות. אמר לו המוכר ימה אתה מוכן לשלם תמורת האתרוג המהודר? אמר הרב 'אני מוכן לתת בתמורה את התפילין של אבי ר' מיכל מזלאטשוב. כששמע המוכר כך אמר 'זו עסקה מצוינת', וכך עשו. בהגיע הרב אל ביתו שמח וטוב לב, שאלה אותו אשתו לפשר השמחה. אמר לה 'קניתי אתרוג מהודר, ובעזרת ה' אזכה את כל אנשי העיר לברך עליו. ומיפה יש לך כסף לקנות אתרוגי'. תמחה. 'נתיא את התפילין וקיבלתי אתרוג. כמעט האשה את בעלה אומר כך, כעסה מאוד. לקחה את האתרוג, זרקה אותו על הרצפה ופסלה אותו. ומה שעבר על בעלה אותו רגע - ודאי שאי אפשר לתאר במילים. אבל ודאי שבת בני הוא אהב מאוד, ואף על פי כן לא מכר את התפילין כדי לפרנס אותם יותר בשפע. וממילא נבין כמה הוא אהב את התפילין המהודרות. ואם הוא מכר את התפילין בעבור האתרוג, אזי אין צורך לומר כמה היה חשוב לו האתרוג. ומה עושה אדם צדיק שרואה את אשתו פוסלת לו את האתרוג? אמר הצדיק יתפילין אין לי, אתרוג חלף אין לי, אבל שלום בית יהיה לי ולא אכעס'. ובאותו לילה שהלך לישון, בא אליו אביו בחלום ואמר לו 'זה שהיית מוכן לתת תפילין, שזו מצווה לכל החיים בעבור אתרוג, שהוא מצווה זמנית של שבעה ימים, וכל זה עשית כדי לזכות את הרבים, עשית רעש גדול בשמים. אבל זה פלא קטן על האשה שלך, והתגברת על מידת הכעס- זה פלא כמה וכמה. ובזכות זה אתה תהיה עשיר גדול כל ימי חייד'. וכך היה. או רואים מסיפור זה כיצד הרב זצ"ל עצר את כעסו כמובן דבר זה בא מתוך הרבה עבודה עצמית גדולה ה, לא): "ואוהבו כדבר השמש בגבורותי". ע"כ אמר האדמו"ר מצאנז שאם היו אומרים לו שהחיה מתים היה פחות מתפעל מאשר המעשה הזה שעשה שכבש את כעסו

העלון

מוקדש להצלחת של רפי זגדון ומשפחתו יהי רצון שיתקיים בו הפסוק ימלא ה' כל משאלותיך הפסוק וכל אשר יעשה יצליח

העלון

מוקדש להצלחת של אשר בן טיטה יהי רצון שיתקיים בו הפסוק ימלא ה' כל משאלותיך הפסוק וכל אשר יעשה יצליח

העלון

מוקדש להצלחת כהן שמעון ומרים ובי"ב ויקיים בהם הפסוק ימלא ה' כל משאלותיך וכן הפסוק וכל אשר יעשה יצליח

העלון

מוקדש להצלחת יצחק ורעייתו ובניהם איתמר, עמה אסתר, ומיכל בני יוכבד תהילה שקבי"ה ימלא את כל משאלות ליבם וכן הפסוק וכל אשר יעשה יצליח

העלון

מוקדש להצלחת יצחק ורעייתו ובניהם איתמר, עמה אסתר, ומיכל בני יוכבד תהילה שקבי"ה ימלא את כל משאלות ליבם וכן הפסוק וכל אשר יעשה יצליח

העלון

מוקדש להצלחת יצחק ורעייתו ובניהם איתמר, עמה אסתר, ומיכל בני יוכבד תהילה שקבי"ה ימלא את כל משאלות ליבם וכן הפסוק וכל אשר יעשה יצליח

העלון

רעזה"י

העלון

פרשת מטות

הכרת הטוב לכל מי שהטיב עימו

משה רבינו לא יצא בפועל למלחמה במדין שהחטיאו את ישראל , משום שאמר : "אני שגדלתי במדין, אינו דין שאלחם בהם", כלומר היתה לו הכרת הטוב כלפיהם על שברח לשם מפני פרעה. ולכאורה קושה, כיצד נדחה ציווי של "נקום נקמת בני ישראל", בגלל חשבונות של הכרת הטוב ודרך ארץ ? הגר"ח שמואלוביץ כתב, שחיוב הכרת הטוב מפרש ומבאר את כוונת ציווי ה', והרי זה ככל המידות שהתורה נדרשת בהן. על כך כשמושה רבינו שמע את הציווי "נקום נקמת בני ישראל מאת המדיינים", הוא הבין שלא יתכן שכוונת ה' שהוא עצמו יצא למלחמה, משום הכרת הטוב שהוא חייב להם, ולכן פירש את הציווי שהכוונה שהוא ימנה שלח. מכיוון ש"שלוחו של אדם כמותו", ומשה הוא המשלח, נחשב לעניין התיקון, כאילו הוא עצמו נקם במדיינים, אך מכיוון שלא עשה זאת בפועל, לא היתה זוה בעיה מצד הכרת הטוב.

חיוב הכרת הטוב הוא לכל אדם שהטיב עימו ובמיוחד לאביו חיוב הכרת הטוב הוא גדול מאד ללא קשר לנתינת אביו וגם אם לאביו יש לו ולא רוצה לתת

מחויבות הכרת הטוב - אפי' לשונא הגדול שלך!

באמרי יחזקאל מביא האדם מחויב ביותר לגמול חסד - עם מי שפעם עשה לו חסד, או טובה כלשהוא. שכך לימדונו הז"י בגמרא מסכת בבא קמא (דף צ"ב.): "בירא דשתית מיניה מיניה זי"א - לא תשדי ביה קלא!". [כלומר, בור ששתית ממנו מים - אל תתעב מצרו, כי גר היית בארצו"]

הרי מצרים שעבדו בפרך את בני ישראל. אבל כיון שקוף סוף שימשה להם מצרים "אכסניה" בשעת הדחק כשהיה רעב בזמן יעקב אבינו וירד מצרימה הוא וכל משפחתו בשביל כך - מצווה אותנו הקב"ה להכיר להם טובה, ולא לדחותם אלא יכולים להתגיייר לאחר שלש דורות .

יוסף חולם תלומות ומספרם לאחיו הם שונאים אותו משום כך, וכשמגיע יוסף לאחיו בדותן, אמרו אחד לשני להרוג אותו, כתוב על ראובן "וישמע ראובן ויצילוהו מידם ויאמר לא נכנו נפש" (בראשית לו, כא), אלא נשליך אותו לבור, ומטרתו להשיבו לאביו, כפי שהתורה העידה.

מדוע ראובן חושב להצילו מידם הרי גם הוא כעס על יוסף שהיה מוציא דיבתם רעה לאביו יעקב אבינו ? ומתוך הכתב סופר שראובן חשב שכיון שהוא בלבד יצועי אביו והעביר מיטת יעקב אבינו מבבלה שפחת רחל לאוהל אימו לאה, ואף על פי ששעה תשובה חשב שאולי בגלל זה הוא לא יזכה להימנות עם השבטים, אבל כשהוא שמע את יוסף בחלומו שאמר "ויאחד עשר כוכבים משתחוים ל"י" (שם, ט) אמר ראובן זה אי סימן שגם אני כלול עם השבטים. זה מספיק הכרת הטוב להציל אף שיוסף לא התכוון לעשות טובה לראובן בכך. יוסף הצדיק היה בניסיון עם אשת פוטיפר עד שהיא תפסה בבגדו, והוא עזב בגדו בידה וברח, והרמבי"ן (בראשית לו, יב) מקשה, מדוע ולמה לא חטפת מידה את הבגד, והרי זה יפיל אותך, וזה ראיות נגדך? ו מתוך שסוף סוף היא גבירתך, וכאן אני אוכל ושותה, ושמו אותי להשגיח על כל הבית, אין זה מוסרי לחטוף מידה את הבגד שאין זוה הכרת הטוב, ממקרים למדו עד כמה הוא חיוב הכרת הטוב

לכן בין בני הזוג גם אם לפעמים אחד אמר לשני איזו מילה לא נעימה, יזכור את מה שהתורה אמרה לא לתעב מצרי, למרות שהעביד בפרך את היהודים והרג ילדים ועוד ועוד, קל וחומר אשתו כמה הוא חייב לה הכרת הטוב עובדת בבית ובחוף שני משרות ולכן התעלם מזה וכן האישיה לבעלה

ותזכור רק את הטוב שעשה לך, והוא הדין בעלת אם הבעל פעם אחת אמר לך מילה טובה אפילו שרוב הפעמים אינו מדבר כך צריך לזכור את הטוב רבי חייא למרות שאשתו היתה מצערת אותו היה מקפיד" כמגיע לשוק לקנות לה מתנה (כגון מסרק) וכד' שאלו אותו מדוע הרי היא מצערת אותך אמר להם דיינו שמגדלת את בנינו ומצילה מן החטא זה מספיק הכרת הטוב להוקיר לה טובה ולקנות לה כל פעם מתנה (פרשה ופרשה, בחרת בחיים, הרב לוגסי)

סיפורים על הכרת הטוב של גדולי ישראל

בנו של רבי שלום איזן מירושלים הגיע למצוות. הוא סר להזמין ל"קידוש" בשבת את רבי איסר זלמן מלצר. הנימוס חיוב זאת, אף החלט הטובה, אבל הוא לא העלה בדעתו שהגאון הישיש והחלש יוכל לבוא רגלי ממרחק רב ה"קידוש" היה בעיצומו, גדולי ירושלים השתתפו בשמחה, בראשם הגאון מטשבין, שלאחר שטיפס כמעלה המדרגות התלולות קרבו לארבע קומות, התנשף ואמר: "המעלות של דירה זו - הן חסרונותיה..." " הסבו גדולי ירושלים ושוחחו בדברי תורה

קישו לרבי משה הירש כסו מן מדרשו ז"ל וישיבה בראדניץ

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

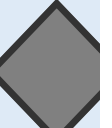
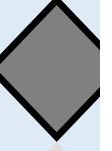
העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון

העלון מוקדש להצלחת דניאל והדס פרגני' ובני ביתם :

שחי יתברך יצלחם במאד מאד ושקבי"ה ימלא את כל משאלות ליבם ויקיים בהם הפסוק ימלא ה' כל משאלותיך ויקיים בהם הפסוק והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פרוי יתן בעתו וכל אשר יעשה יצליח

בן איש חי הליכות עולם פרשת דברים דיני חודש אב

א ישראל שיש לו דין עם עכו"ם ישתמט ממנו עד אחר עשרה באב ובפרט כי בטי"ו באב כתוב בזוהר שצריך לעשות שמחה בפני שיש עליו לשכינה וכיון שעלה חודש ח' ביום ט"ו לא ירד דמעלין בקודש [ה"ע **מי שיש לו ניתוח**

ויכול לדחותו עזיף לדחותו לאחר תשעה באב]

[ב] ממעטיין במשא ומתן מראש חודש עד תשעה באב שמחה כגון צרכי חופה אבל שאר משא ומתן של מסחר עושיין כדרכן, ואפילו צרכי חופה אם רוצה לקנות דבר שלא יוכל לקנותו אחר תשעה באב, או דבר שאין שהות לעשותו אחר תשעה באב מותר והוא הדין דבר שיוכל לקנותו אחר תשעה באב אלא שעתה נמצא לו בזול שאר אפשר לקנות במחיר זה אצנה כח מותר לקנות קודם תשעה באב :

[ג] בנין שאינו הכרחי אין להתחיל מראש חודש, אבל אם התחיל קודם אין לפסיקין, ואם הוא דבר הכרחי שיש לחוש להפסד וכל שכן סכנה מותר להתחיל מראש חודש, וכן מעקה מותר להתחיל גם אחר ראש חודש, אבל ציור וכיור (קרמיקה וכדו') אפילו התחיל קודם אסור לעשות מראש חודש עד תשעה באב, ואפילו בקבלנות טוב להיזהר, ואם כבר עשה הקבלנות אם יכול לפייסו בדבר מועט להמתין עד אחר תשעה באב נכון הדבר ואם לאו מותר, והא דאסור בציור וכיור היינו בין ציור וכיור בבנין בין מה שעושים הנגרים, ואפילו שאר בנין שאינו ציור וכיור אם הבנין הוא להרווחה דינו כציור וכיור דאפילו אם התחיל קודם לעשות מראש חודש, מיהו בבית הכנסת יכולים לבנות אפילו ערב תשעה באב, ואפילו ציור וכיור דצורך מצוה הוא :

[ד] אף על גב דמדינא אין איסור בנשואין אלא מראש חודש עד תשעה באב עם כל זה נהגו לאסור מן י"ז בתמוז [ה"ע **מנהג הספרדים להקל לשאת אשה עד ראש חודש אב**, **לא כולל ראש חודש ולבחור רווק יש להקל אפילו לאחר ראש חודש אלא שנהגו להחמיר שאין זה סימן יפה]**, אבל אירוסין ושדוכין מותר ובבגדד המנהג לעשות אירוסין אחר י"ז בתמוז אבל מראש חודש עד תשעה באב אין עושיין אירוסין ושדוכין, ויש נוהגין שלא לעשות אירוסין מן י"ז בתמוז וכן ראוי להנהוג.

[ה] אסור לעשות ריקודים ומחולות מן י"ז בתמוז עד אחר תשעה באב, וראוי להזהיר את המנגנים שלא ישוררו אצל הגוים, אבל משום איבה או אם המנגן אין לו מה לאכול שרי לנגן אצל הגוים בעבור שכרו, וכל זה אחר י"ז בתמוז אבל מן ראש חודש עד תשעה באב ישמחו עצמן במוזיקה [ה"ע **המנגן שזו פרנסתו היחידה ואין לו מלאכה אחרת ואינו עושה כן לשמחה אלא שאין לו לאכול לפתו ופת יש להתיר לו לנגן גם לאחר ראש חודש דווקא אצל גוים דאצל יהודים גם אם אינם שומרי מצוות אסור משבעה עשר בתמוז בסעודת מילה**, **חתן וכלה שבעת ימי חופתם או בר מצוה הנעשית בזמנה, פדיון הבן**, **סיום מסכת מותר להשמיע כלי נגינה והאשכנזים מחמירים בכל זה ולשמוע שירים ממערכת**, **טיפ אסור ולשיר בפה מותר]**, וכן הוא הדין ביום י"ז בתמוז עצמו לא ילך בשום אופן, ולהחליקן בעבור שרכם אין רואין ס"ב, וכן צריך להזהר בעשרה בטבת בליילה והיום שלא לעשות ריקודים ומחולות :

[ח] שבוע שחל בו תשעה באב אסור מדינא ללבוש בגדים חדשים ואפילו מנעל חדש אסור לנעול, ומצד המנהג אסור בכל זה מראש חודש :

[ט] תפירת בגדים וכיוצא יש להחמיר מראש חודש, וכן אומין ישראל אסור לעשות בית בשכר בין בחינם, ונכלל באיסור זה גם טויה ויראגה, וכן לא לרקום בבגדים ואפילו לרקום על חתיכות בגדים כדי שאחר כך יעשה מהם בגד אסור, יש להזהיר לחייטין ולעושיין מנעלים שלא יתקנו מחדש, וגם לכל אחד בביתו שלא לתפור דבר חדש ולא לעשות : מיהו חייטים, או מעשה רקמה בשכר שנותנים להם הבגדים קודם ראש חודש מותר לעסוק בהם מראש חודש, ורק בשבוע שחל בו תשעה באב אסור אפילו נתנום קודם ראש חודש, וכל דווקא במקום שנהגו היתר מותר אבל אם לא נהגו היתר אסור : ואם זה בעל המלאכה אין לו מה לאכול [ה"ע **היינו לפתו ופת]** יש להתיר לו לעסוק גם בשבוע שחל בו תשעה באב [ה"ע **ואפילו ביום תשעה באב]** דלא אסור אלא בהיבא דאפשר לו לשכור עצמו אצל הגוים בעבודה אחרת :

[י] דבר קרוע וכן בגד שחותרה תפירתו מותר לתפור, וכן הוא הדין דמותר לתפור טלאי על הבגד

[יא]לתקן השתי כדי לארוג בגדים נהגו לאסור מראש חודש עד תשעה באב מפני שפסקה אבן השתיה ושמה הוא מלשון שתי, ואסמכוה אדא כי השתות היסורן, ולא דוקא בעושיין לעצמן הוא דאסור אלא גם בעושיין לאחרים נמי אסור משום מנהג, בין בשכר בין בחינם, וומכל מקום הנשים שטוות חוטיין כדי לתפור בהם בגדים, אם מחייתם היא ממלאכה זו שרי לטוות אפילו בשבוע שחל בו תשעה באב, שאין במלאכה זו שמחה ולא דמי לתיקון השתי שהוא בתחלת אריגת הבגדים ואיכא שמחה ואף על גב דנראה דלא היתירו אלא בחוטים של תפירה, אבל חוטיין הצריכין לשתי, גם הטויה שלהם אסורה, ואלו שמחייתם בכך יש לסמוך להקל להם, וכן מותר להם לארוג לולאות, וכן תפילים, מפני דכל אלו אינם בגדים וכלים גמורים אלא עושים אותם לנאות בהם הבגדים, וכל זה הוא בני אדם שמחייתם ממלאכה זו, אבל בעלי בתים שעושיין לעצמן ואפילו לצורך אחרים בשכר ואין מחייתם ממלאכה זו צריכין להזהר שלא לעשות מראש חודש עד תשעה באב

[בב] תספורת אסור מדינא בשבוע שחל בו תשעה באב , ויש נוהגין להחמיר מי"ז בתמוז, ובזקן שמעבב האכילה מותר, ואפילו אבי הבן וסנדק אסורין להסתפר בשבוע זו, ואסור לגדולים לספר לקטנים בשבוע זה, ואם חל תשעה באב יום ראשון או חל בשבת ונדחה מותרים בשתי השבתות בין שקודם התענית בין אחריו,ולכן מותר לכבס ולספר בשבוע שלפניו, וכן מנהג בבד , **[ה"ע **וכן הלכה]** מיהו לענין תספורת ראוי להורות שלא להסתפר לפני שבת חזון כך שיכנס ליום התענית כשהוא מנוול, ואין אנו גוערים בזה בחזקה ביד המקלילין להסתפר [ה"ע **ובגילוח הזקן אין להחמיר למי שרלב בכך ונגרם לו צער]****

[יג] אין ליטול הצפרניים בשבוע שחל בו תשעה באב, **[ה"ע מניח להחמיר מותר לו לגזוז ציפורניים בשבוע שחל בו תשעה באב ואף עושה אחר המצור אם עוּדפות מותר לו לגזוז]**אבל בערב שבת חזון מותר ליטול הצפרנים ואם הצפרניים עודפים על הבשר מותר ליטול אפילו בשבוע שחל בו תשעה באב, מפני שיש חיוב גדול על פי הסוד ללטלם וכמו שכתב רבינו האר"ן ז"ל וז"ל מה שעודף מן הצפורן ויווצא לחוץ מכנגד הבשר זה צריך לחתוך דשם תתלים החיצוניים ויונקים בתכלית לכן עונש המגדל צפורניים קשה מאד ע"כ, לכן אם עודפים ויוצאים לחוץ מותר לקצצם אפילו בערב תשעה באב, ואם הוא אבל והגיע זמן קציצתם ביום תשעה באב מותר ולא ימתין עד אחר תשעה באב כדי שלא יתן שליטה לחיצונים לינק וותר בפרט יום ים שיש להם תגבורת בו, ודבאלילות ודאצנה תשעה באב קיל מאבל, ויקוץ בצנעה : **[יד]** להסתרק, יש אוסרין בשבוע שחל בו תשעה באב ומיהו זה אינו אלא באיש אבל באשה מותר, ובאיש שטרק בצנעה נכון להחמיר :

[טו] אסור מכח המנהג לאכול בשר ולשתות יין בשבוע שחל בו תשעה באב, ויש נוהגין בזה מראש חודש ויש מן י"ז בתמוז,ובבגדד נוהגין איסור מליל שני של חודש אב עד ליל עשירי כי ביום תשעה באב נוהגין לשחוט טבחי מתא בשביל אכילת ליל עשירי,**[ה"ע מנהג הספרדים ועדות המזרח להקל באכילת בשר ביום ראש חודש ולאסור משני דראש חודש עד עשירי כולל עשירי ומנהג ירושלים לאסור גם ביום ראש חודש**. **קטן מותר באכילת בשר ומגיל י"ב טוב להחמיר ומותר לאכול במשבר שנסאר בשבת גם לגדולים בסעודה רביעית]** נהגו בבגדד שגם בסעודת מילה אין אוכלים בשר בימים אלונה [ה"ע **במקום שאין מנהג ידוע יש להקל באכילת בשר בסעודת מצווה כגון סיום מסכת ,ברית מילה וכו']**:

ימי יום המצרים לא ילך יחיד חוץ לעיר, מתחילת שעה רביעית מהבוקר [בערך :10 :9 בבוקר] עד סוף שעה תשיעית [בערך :30 :4 אחר הצהריים], מפני שיש מזיקים ששולטים בזמנים אלו. וכן זוהר שלא ללכת בין החמה לצל בשעות אלו. וטוב להזהר בכל זה כבר מראש חודש תמוז. ו [סיומן תשנ"ט סי'ח"א סק"ו, סק"ז המזיק ששולט בשעות הלילה, נקרא : "מַעֲרַב מַרְרִיז". ומי הוא זה ואיזה הוא? אמרו במדרש תהילים על הפסוק (צא ו): "מַעֲרַב בְּאַפְּלֵ יְהִלֵּךְ מִקְּטָב לְשׁוֹד צִהְרִים", אמר רבי יוסי: קטב מרירי, כולו עשוי קליפות קליפות, שערות שערות, עיניים עיניים, ובעין אחת הוא רואה, ועינו בתוך לבו. ואינו שולט לא בצל ולא בחמה, אלא בין החמה לצל, ומתגלגל ככדור, ושולט מארבע שעות ועד תשע שעות, ושולט משבעה שעות בתמוז עד תשעה באב. ע"י"ש. ועיין עוד במדרש איכה רבתי א כט)ה יצילנו ממנו

כתב הרמב"ם (הלכות תלמוד תורה פ"ב ה"ב): תלמידים העושים מעשים שאינם הגונים, יכה אותם המלמד, אך לא מכת אויב ולא מכת אכזרי, לפיכך לא יכה אותם בשוטים ולא במקלות אלא ברצועה קטנה. ע"כ. שבבין המצרים, יזהרו המלמדים שלא להכות את התלמידים כלל ועיקר אפילו ברצועה קלה, מפני שיש מזיק שבשעה שהמלמד מכה את התלמיד, הוא גם כן מכה אותו, והמכה יכולה להזיק לילד, על אף שהמכה היתה קטנה מאוד. וכן ההורים לא יכו את ילדיהם כלל ועיקר. בזמנים אלו. היום השיטה היא לא בהכאות אמרו במדרש (איכה רבתי **בעשה רבי אבנו** שיהי וישב ומלמד תלמידים בבית הכנסת בקיסרין, ופתאום ראה אדם אחד שהרים מקל עץ כדי להכות את בנו, והיה מזיק אחד שעומד מאחוריו ומרים את ידו להכות את הבן במוט של ברזל שבידו, עמד רבי אבהו וצעק על אותו אדם, האם אתה רוצה להרוג את ברזל? ענה לו, וכי אבהו של עץ שבידי אפשר להרוג? אמר לו, אני רואה שעומד מוזיק מאחורידך, ומרים ידו להכות במוט של ברזל, וממתין שאתה תכנו במקל של עץ, והוא יכנו במוט של ברזל של ימות. [כזו]לוקח מהספר ארבע תעניות בלילה ובאגדה]

מעשה משה וזוהר - התיאור שידע לזוהר שלא קרא אשה קריאת שמע

רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. הִגְיעוּ לְאוּתוֹ מִקּוֹם שֶׁל כְּפַר סַכְנִין, שָׁהָה שָׁם רַב הַמְנוּנָא סָבֵא. הִתְאַרְחוּ אֶצֶל אִשְׁתּוֹ, שָׁהָה לָהּ בַּן אֶחָד קָטָן, וְכָל הַיּוֹם הָיָה בְּבֵית הַסֵּפֶר. אוֹתוֹ יוֹם עָלָה מִבֵּית הַסֵּפֶר וּבָא בְּבֵיתָהּ, רָאָה אֶת אֲרוֹתֵי הַתְּקָאִים. אֶמְרָה לוֹ אִמּוֹ, הַתְּקָרֵב לְגִבְרִים עֲלֵיוֹנִים הִלְלוּ וְתַרְוִיחַ מִמֶּסָּה בְּרָכוֹת. קָרַב אֲלֵיהֶם, וְעַד שֶׁקָּרַב, חִזַּר לְאַחוֹר. אָמַר לָאֲמוֹ, אֵינִי רוֹצֵה לְקָרֵב אֲלֵיהֶם, שְׁמַרְי יוֹם זֶה לֹא קָרָא קְרִיאַת שְׁמַע, וְכָךְ לְמִדּוּנִי, כֵּל מִי שֶׁלֹּא קָרָא קְרִיאַת שְׁמַע פְּעוּנָתָהּ, הוּא בְּגַדוֹ כֵּל אוֹתוֹ הַיּוֹם. שְׁמַעוּ הֵם וְתַמְחוּ, הָרִימוּ יְדֵיהֶם וּבְרַכּוּהוּ. אָמְרוּ, וַיֵּאָרֶךְ צֵדָה, וַיּוֹם זֶה הַשְּׁתַדְלָנוּ יַחַד עַם הַתּוֹן וְכָלֶּה שְׁלֹא הָיוּ לָהֶם צְרִיכֵיהֶם לְהַדְוֹג, וְלֹא הָיָה אֵלֶּם יְשׁוּעַתְדֵל עֲלֵיהֶם, וְאָנוּ הַשְּׁתַדְלָנוּ בָּהֶם וְלֹא קָרְאנוּ קְרִיאַת שְׁמַע פְּעוּנָתָהּ, וּמִי שְׁעוֹסֵךְ בַּמַּעֲוָה - פְּטוּר מֵהַמַּעֲוָה. אָמְרוּ לוֹ, בְּנִי, אֵיךְ יַדְעָתָּ? אָמַר לָהֶם, בְּרִיחַ לְבוּשָׁכֶם יַדְעָתָּ כִּשְׁקָרְבַּתִּי אֲלֵיכֶם. תַּמְחוּ. וַיִּשְׁבוּ, נִטְלוּ יְדֵיהֶם וְכָרְכוּ פִתּוֹ. רַבִּי יְהוּדָה הָיוּ מְלַלְלִיכוֹת, וְנִטְל לְדָיו וּבְרַךְ טָרַם שְׁנַטְל. אָמַר לוֹ, אַם תִּפְלְמִידִי רַב שְׁמַעֲיָה הִחְסִיד אֶתְּךָ, וְלֹא הָיָה לְכֶם לְבָרֶךְ בְּבָדִים מִקְהוּמוֹת, וּמִי שְׁעוֹסֵךְ בְּבָדִים מִקְהוּמוֹת תָּקֵם מִיתָה...[לפני כן ביאר שאצבעות הידיים הם דוגמא ללמעלה בשמים אין ראוי שלא יהיו נקיות]אם כל זה יש בָּהֶם, אֵין דִּין לְהִיּוֹת נְקִיפוֹן בְּשִׁמְכֵרְכֵם אֶת הַקְדוּשׁ בְּרִמּוֹ הוּא, מְשִׁיחַ שִׁבְהֶם וּבְדִבְנֵיהֶם מִתְבָּרַךְ הַשָּׁמַיִם הַקְדוּשׁ. וְלָכוֹן אֶתְּךָ שִׁחְמָכֶם אֶתְּךָ הִרְבָּה, אֵין לֹא הַשְׁחָתֵם לָזוּהוּ וְלֹא שִׁמְשַׁתֶּם אֶת רַבִּי שְׁמַעֲיָה הַחֲסִיד, והוא אָמַר שֶׁכָּל טוֹפֵף וְכָל לְבָלוֹף הֶעֱלוּהוּ לְצַד הָאָחַר, שְׁהָרִי הַצַּד אַחַר נִזְוֵן מֵהַטּוֹפֵף וְהַלְבָלוֹף הָזֶה, וְעַל זֶה מֵיַם אֲחֵרוֹנִים חוֹבָה, וְחוֹבָה הֵם: תַּמְחוּ וְלֹא יִכְבְּלוּ לְדַבֵּר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּנִי, מַה־שָּׁם אָבִידִי? שְׁתַּךְ הַתִּינוּק רָגַע אֶתְּךָ, עִמְד לָפָנַי אֲמוֹן וְנָשָׂךְ לָהּ. אָמַר לָהּ, אָפְלִי, עַל אַמֵּא שְׁאֶלֶה לְפָנֶיךָ הִלְלָה, הֵאֵם אֲמַרְךָ לָהֶם? אֶמְרָה לוֹ אִמּוֹ, בְּנִי, בְּדַקְתָּ אֹתָם? אָמַר, תְּרִי בְּדַקְתִּי וְלֹא יִקְרָא אֶתְּךָ בְּרֵאשִׁי. לְחֻשָּׁה לֹו אֲמוֹן וְחִזַּר אֲלֵיהֶם. אָמַר לָהֶם, אֶתְּכֶם שְׁאַלְתֶּם עַל אָבֵא, וְהָרִי הַסְתַּלְּתֶם מֵהַעוֹלָם, וְכָכָל יוֹם שִׁחְסִידֵיכֶם קְדוּשִׁים הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ, הוּא סוֹחֵר אֲחֵרְיָהֶם!למרות שנפטר הוא נגלה לנדיקים כסודין ומלמדם סודות תורה] וְאֵם אֶתְּכֶם קְדוּשִׁים עֲלֵיוֹנִים, אֵיךְ לֹא מִצָּאתֶם אוֹתוֹ, הִלְךְ הַסּוֹחֵר אֲחֵרְיָכֶם?

סיפורים מחזקים – כח של עידוד ומילה טובה

כתוב לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה החיד"א על דרך הדרוש אומר מי שאינו מחלל את דברו אלא שומר פיו מלשון רכילות לא מדבר דברים בטלים בבית הכנסת, ובזמן הלימוד זוכה מדה כנגד מידה שכל היוצא מפיו יעשה מה שיבקש מהקב"ה יתקבל ולא מי רק ששומר את פיו אלא גם מי שמוציא מלת טובות מפיו דהיינו תמיד משבח ומפרגן לשני ולכל אדם ובפרט לרעייתו ולבניו ותלמידיו יזכה לכל היוצא מפיו יעשה כיוון שהקב"ה מתנהג מידה כנגד מידה וכמו שהוא מאיר פנים לכולם גם הקב"ה יאיר לו פניו ובקשתו תתקבל כפי שכתוב יארה ה' פניו אילך ויוחגן, תאיר פנים לשני ולכל אדם והקב"ה יאיר לך פנים מילה טובה לפעמים שווה לשני מיליון דולר ולאומרה זה לו עולה לו אפילו פרוטה **תמיד לפרגן לשני ולהאיר פנים הקב"ה יאיר לך פנים**

מילה טובה הפכה בחור להיות גדול דור

בישיבת וולאז'ין היה בחור, שהגיע ללמוד שם, אך להוריו לא היה כסף לקנות לו בגדים, ולכן לבש בגדים קרועים, וכשהגיע לשיבה, ראה שלכל הבחורים יש בגדים שאינם קרועים, התבייש והתחיל להתארגן לחזרה לביתו ולאסוף את חפציו, תוך כדי שהוא מתארגן ליציאה נגע בכתפו בחור ואמר לו : "הראש ישיבה התפעל מאוד מהשאלה ששאלת, והראש ישיבה הוא אינו איש שמתפעל מכל בחור בדרך כלל, שמע כך הגאון ונשאר, לימים צמח הבחור, ונהפך לאחד מגדולי מוסרי התורה, והוא מרן החורן רבינו איסר זלמן מצ'לר זצ"ל בעל "האבן האזלי"נחמיו של מרן הגר"א קוטלר זצ"ל], לימים כשעלה לארץ ישראל, האדם הראשון שבא לפגוש זהו את הבחור שעודד אותו בהיותו בחור בוולאז'ין, הלא הוא מרן רבי ראובן בענגיס זצ"ל, רבב"ד העדה החרדית, כאות הוקרה על כך שבזכותו העידוד שעודדו, צמח להיות גדול בישראל.

כיצד נהפך הבחור השתקן מ"ראש קרש" ל"ראש ישיבה"? - **מילה טובה**

הגאון הגדול רבי שלמה היימן זצוק"ל, ראש ישיבת "תורה דעת" בארה"ב היה גדול תלמידיו של רבי ברוך בער ליבוביץ' בעל ה'ברכת שמואל'. מספרים שהיה רבי שלמה גליש שעשרה, היציגו רבי ברוך בער בפני מורו ורבו גאון ישראל רבי חיים מבריסק. לאחר שדיבר עם הנער בלימוד, אמר ק עליו רבי חיים: הוא הרשב"א קטן... יש בו ישרות של אחד הראשונים. רבי שלמה נודע בעומק עיונו ושקיעותו הנדירים התורה. תלמידיו מספרים שאפילו את כתובת ביתו לא ידע. פעם קרה שהלך לאיבוד, ואז פגש אדם ברחוב ושאלו האם הוא יוכל לקחתו לביתו של רבי שלמה היימן, מה רצה היתה פליאתו של האיש כשהבין לאחמ"כ שזכה ללוות את גדול הדור בעצמו. היה זי באחד מיני רבים משיעוריו העמוקים. שקט שרר בבית המדרש. טובי המוחות מיינעים את מוחם למצוא מענה לשאלה הקשה על דברי רבי עקיבא איגר. נדמה היה שגם שאון החרובו נדם. לפתע נעמד אחד הבחורים אשר לא זכה לכישרות בלוקן המעטה, והולצקופ"י היה הוא מכנה את עצמו, כלומר ראש קרש... כשדעמה סוררת זולגת מפניו. וכן הבחור נעמד ומתרץ תירוץ לקושיה האדירה... בקצות ההיכל החלו להישמע צחקוקים. חדי המח וגם אלו שאינם כן, הבינו על דאטר שאין בתירוצו מאום. שקט מבין השתרר באולם. רק אחד לקח את הדברים ברצינות, ראש הישיבה הנערץ, חזר על הדברים, בניגון מיוחד, לאט לאט יצק לתוכם תוכן חדש משלו. עד שהבחור הנוצר התחיל להאמין שאכן הוא תירץ זאת. פניו קרנו מאושר, וחיוך נמרח על פניו. לימים, מספר אחד הבחורים שנכח באירוע, עברו כמעט ארבעים שנה והזדמנות לאירוע, ואז מספרים לי שהגיע לכאר ראש ישיבה גדול ונערץ וכי אני חיזיב לראותו. אני מתקדם ומתקדם, ומי נגלה לנגד עיני? כן, "הולצקופ"י בכבודו ובעצמו. לאחר שהחלפנו זיכרונות הוא הביט בי ואמר : "אתה זוכר את אותו השיעור אצל רבי שלמה זצ"ל. אפילו שתירצתי תירוץ טיפשי, כמה כבוד הוא נתן לי. ומאותו יום התחלתי לקבל כוחות, והתחלתי ללמוד בחשק, ובי"ה את הרואה אותי כיום". אין דבר העומד בפני כח הרצון! ומנגד כמה חשוב לומר מילה טובה. אין לנו מושג מה חוה של מילה אחת לחולל בנפשו של האדם לטוב או להיפך ח"ו. (מעיין השבוע)

כח של מעשה קטן ושולי

סיפר הרב שמשון דוד פינקוס זצ"ל : "אספר לכם מעשה ששמעתי על ראש ישיבה אחד. יום אחד הוא מקבל הזמנה לחתונה שתיערך בשוויץ! להזמנה צורף כרטיס טיסה, ונכתבה עליו הבקשה: "אנא ממך, בוא לחתונת ביתי", ורשם לו את פרטיו. ראש הישיבה ניסה להיזכר מיהו השולח, אך שנוכר שישידי זה למד איתו בישיבת פונובויז בעיר ברק בביתנים בחורים. אך הדבר היה לפלא בעיניו, הרי הוא בקושי מכיר את הבחור הזה בישיבה. אמנם נכון, הם למדו יחד בישיבה, אך עד כדי כך שישלח לו הזמנה עם כרטיס טיסה לחתונת ביתו! הוא לא הבין... אותו ראש ישיבה התקשר אליו, ושאל אותו : "מה שלומך ידידי היקר! אמור נא לי, מדוע ראית להזמין אותי לשמחתך, ועוד להעניק לי כרטיס טיסה? הרי לא היינו חברים כל כך טובים בישיבה! אז מדוע זכיתי לכך? השיב אותו יהודי לראש ישיבה ואמר לו : "איני יודע אם אתה זוכר, אך באותם ימים כשהעגת משוויץ לישיבת פונובויז, שבארץ ישראל, הייתי בחור צעיר, והייתה לי קשה מאוד שפרידה מהמשפחה שבשוויץ, ובנוסף חיו לי קשיים שור הרבה פעמים לכל בחור שנמצא בישיבה... הרגשתי מאד בודד, הייתי שבור לחלוטין, ולאחר תקופה מסוימת החלטתי לחזור הביתה לשוויץ ולעזוב את השיבה, כדי לחיות כיהודי פשוט, וגם החלטתי לוותר על השאיפה והחלום להיות תלמיד חכם גדול, מה אני אעשה... הקשיים והבדידות ניצחו אותי... כבר התקשרתי להורי שבשוויץ, וסיפרתי להם על החלטתה הקשה והמצערת, והם נתנו לי את האישור לקנות כרטיס טיסה, ולעשות את הדרך חזרה הביתה. לפני שעמדתי ללכת לקנות כרטיס טיסה, ישבתי בצער רב בספסלי הישיבה, רגעיים אחרונים לפני שאני עוזב את ארץ ישראל, ואף אחד מבחורי הישיבה לא ידע על החלטתי המצערת. והנה לפתע אתה נישאת אליי, ביד מפנקת ואוהבת סידרת לי את הצווארון של החולצה שלא היה מסודר. באותו רגע הרגשתי תחושה של כך כל נפלאה. הנה! למישהו כן אכפת ממני! ואז החלטתי בצורה נרחצת, אני לא חוזר הביתה... בוכותך ששארתי בישיבה, וכיום ברוך ה' זכיתי להיות תלמיד חכם גדול בשוויץ. וכל זה נזקף לזכותך, כיום, שנים רבות מאז אותו מקרה, אני מחתן את בתיי בשעה טובה ומוצלחת, ואתה מוזמן כאורח הכבוד של החתונה, על אותה אכפתיות שסידרת לי את הצווארון, אתה הצלת אותי, ולא אשכח לך זאת לעולם". סיים הרב שמשון דוד פינקוס זצ"ל ואמר : "רבותיני! אי אפשר לדעת מה יכולה מילה טובה או דאגה קטנה, לחולל בנפשו של הזולת..."

כח של עידוד ומילה טובה סיפור

יהודי שכיום, הוא מגיד שיעור שיעור ג' בישיבה קטנה בבית שמש. הוא סיפר כך : בשיעור א' בישיבה קטנה, הייתי בחור חלש בלימודים, בקושי למדתי, וכל הבנתיאות הלמדו. הייתי נחשב לבחור חלש בכל קנה מידה. תלמיד חכם פלוני סידר לי בכתות איתי ערב בבית הכנסת 'נחלת משה' בני ברק. ראיתי את ר' בן ציון מפגעים לפעם והוא ראה אותי אבל מעולם לא דיברנו, מה לילד קטן בשיעור א' בישיבה קטנה עם רב המקום. יום אחד בסוף הקיץ התקיימה בקהילה 'הכנסת ספר תורה'. מנהג המקום שלפני שמכניסים את הספר תורה לארוך יקודש, קוראים בו בתורה, ובסיום מגביהים את הספר - הגבהה וגלילה. בעת הגבהה נדחקתי למקום והחזקתי על הכתר של הספר כדי למסור אותו לגולל. מיד כאשר מסרתי את הכתר לגולל התכופף אלי מישוה - הרב פלמן- תפס את ידי בחביבות ואמר לי משפט קצר באהבה רבה : "אם תלמד טוב אז גם על הראש שלך יהיה כתר תורה". מעולם לא דיברתי עמו, ומסתמא הוא לא ידע מי אני, אבל המשפט שאמר לי, נתן לי כאילו בעיטה לגובה. לגובה! לגובה! נהגתי יכול להסביר את זה, אבל קיבלתי חיזוק. תפסתי את עצמי ללימודים ברצינות בשקידה וברצון עז, ועליתי על דרך המלך. מידי פעם כאשר היה לי קצת קשה נוכרתי במשפט גדול. את תלמד טוב יהיה על הראש לך"...! המשכתי את השייגין לך, במשיבת אדולה. והיום טובי ר"מ בישיבה שיעור ג', לא שזה הכוונה לכתר! על הראש, כי 'כתר תורה' שעל הראש לא נמדד דווקא במשרה כזו או אחרת, אבל זה רק ביטוי למצב שלי מול מה שהייתי, לפני שר' בן ציון ניסה להניח לי את הכתר על הראש"

ממילה קטנה הצנחן חזר בתשובה

דור של תשובה. הלבבות פתוחים. רוצים לדעת ולקבל. אבל יש והנך נתקל, למרות הכל, באטימות מוחלטת. בסירוב מוחלט לשמוע ולהאזין. כל מי שמתעסק עם בעלי תשובה מודע לקמרים כאלה וצריכים להיות ערוכים לכך. ברם, יש שממן מיוחד שבכוחו להבקיע סתומים ועל כך נוכל ללמוד מספור מופלא.באחת מדרשותיי, סיפר הרב, ונתקלתי בחייל עטור כנפי צניחה שלא היה מוכן לשמוע אף מילה בנושאי יהדות. ידעתי והרגשתי שכל מה שאומר לו ייפול על לב אטום. למרות הכל ניסיתי את כוחי וזאת באמצעות מילה טובה, משפט שישבח את מעשיו-הוא אירומם אותו לרגע. "אתה יודע שאני מקנא בך במאוד" - אמר הרב לחייל שנתקל לראשונה ביהודי עם מגבעת ו"בגדים שחורים" המקנא בו. הלב, על כל פנים, כבר נפתח.ואז המשיך הרב : שמעת פעם על רבי יונה גירונדי?... התשובה היתה כמובן שלילית. הרב ציטט באוזניו את דברי רבינו יונה ב"שערי תשובה" המחפֿש שכאשר אמרו חז"ל שמתיה מכפרת על כל העוונות, אין הכוונה למיתה ממש אלא לפחד מן המיתות, ואף שלא הגיע האדם אל אקט המוות עצמו, הייסורים האיומים שעברו עליו באותם רגעים מכפרים עליו.

"וראה אני את כנפי הצניחה העטורים על דש מדיך ומן הסתם עברו עליך בעת הצניחה כמה וכמה רשעים על פחד-מוות, וממילא זכית שבאותן דקות יכופרו כל עוונותיך, וכי אפשר שלא אקנא בך?!" - אמרתי לו. לא עברו שניות ספורות, ופניו של החייל איבדו את אטימותו הנוראה. הוא החל לחייך, לשאול, להתעניין, ולא עברו חמש דקות נוספות עד שהודיע חד וחלק : אני מעוניין לבוא וללמוד תורה. לא פחות ולא יותר.ללמדך, כוחה של מילה טובה עד היכן הוא מגיע. באמצעותה אפשר לפתוח את הלבבות ולקרוב יהודים תועים לאביהם שבשמיים, ובורר שלכל זה צריך סיעתא דשמייא. ("טובך יבעינ")

עידוד של טפיחה בגב מתוך חיבה - פרוי רב

ראש ישיבה חשוב סיפר על ימי נעוריו. בעת לומדו בישיבה שהיתה גדולה במספר תלמדיה, הגיע תלמיד חדש, והוא קיבלו ב"שלום עליכם" לבבי ואף טפח לו על שכמו לסימן חיבה. אותו בחור חדש נעשה גם הוא לראש ישיבה חשוב. כעבור הרבה שנים נפגשו שניהם, ואותו בחור אמר לראשון : "דע לך, כי את טפיחת השכם של אז אני זוכר עד היום, הדבר עודדני ועזר לי לחוש בהרגשה שאני יקר למישהו, וזה סייע לי מאוד בלמודי". ("אימירת שלום" עמ' 25)

לקבל עניים בסבר פנים יפות

ואמר רבי יצחק: כל הנותן פרוטה לפני מתברך בשש ברכות, והמפייסו בדברים מספיק באחת עשרה ברכות, שנאמר : "ותפך לרעב נפשך ונפש נענה תשבועי". בספר "יתנועת מוסר" (חלק ג', עמ' 253) מספר על הנהגת הסבא מסלבדוקה : יחס מיוחד גילה ר